

Verloskundigenzorg in cijfers

Praktijken van de Deliverstudie

Judith Manniën, Trudy Klomp, Evelien Spelten

Het afgelopen anderhalf jaar hebben twintig verloskundigenpraktijken veel werk verricht in het kader van de grootschalige Deliverstudie (www.deliver-studie.nl), om de eerstelijns verloskundige zorg in Nederland in kaart te brengen. Hieronder wordt beschreven welke praktijken dit zijn, hoe de werving is verlopen en wat de kenmerken van deze praktijken zijn.

De auteurs zijn verbonden aan de Afdeling Midwifery Science, AVAG en het EMGO+ Instituut voor Gezondheid en Zorg, VUmc

De Deliverpraktijken zijn gerecrueteerd op basis van zogenoemde 'purposive sampling'. Er werd getracht praktijken te vinden die samen een afspiegeling vormen van de nationale verdeling van praktijken qua regio, urbanisatiegraad en type praktijk (groepspraktijk of duo-praktijk). Voornamelijk werden praktijken benaderd waarmee het projectteam van de Deliver-studie en de AVAG al bekend waren en/of waarvan werd verwacht dat de kans op deelname groot was. Helaas konden (of wilden) ruim twintig van de meer dan veertig benaderde praktijken niet deelnemen aan de Deliver studie, voornamelijk vanwege tijdsgebrek. Uiteindelijk werd het doel van twintig deelnemende praktijken wel gehaald. De kenmerken van

Kenmerken van de deelnemende praktijken aan de Deliver-studie

Plaats	Naam	Provincie	Regio	Urbanisatie	Type	Respons cliënten ¹
Amsterdam	Verloskunde Centrum West	Noord-Holland	Midden	Urbaan	Groepspraktijk	24%
Deventer	Anno	Overijssel	Midden	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	51%
Eelde	't Stroomdal	Drenthe	Noord	Ruraal	Groepspraktijk	61%
Elburg	Verloskundige Praktijk 't Klaverblad	Gelderland	Midden	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	63%
Franeker	Verloskunde Praktijk de Tantes	Friesland	Noord	Ruraal	Duo-praktijk	67%
Groningen	Verloskundige Stadspraktijk	Groningen	Noord	Urbaan	Groepspraktijk	36%
Haarlem	Bolwerk	Noord-Holland	Midden	Urbaan	Groepspraktijk	58%
Heerhugowaard	Verloskundigenpraktijk Heerhugowaard	Noord-Holland	Noord	Ruraal	Groepspraktijk	52%
Nunspeet	De Triangel	Gelderland	Midden	Ruraal	Groepspraktijk	49%
Roosendaal	Roos	Noord-Brabant	Zuid	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	47%
Nieuwerkerk a/d IJssel	Een Goed Begin	Zuid-Holland	Zuid	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	48%
Sneek	Verloskundig Centrum Sneek	Friesland	Noord	Urbaan	Groepspraktijk	53%
Veenendaal	Maatschap Verloskundigen Veenendaal	Utrecht	Midden	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	57%
Venlo	Astrea	Limburg	Zuid	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	51%
Wageningen	De Bakermat	Gelderland	Midden	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	60%
Winschoten	Leda Praktijk voor Verloskunde	Groningen	Noord	Ruraal	Groepspraktijk	55%
Winterswijk	Wel en Wee Verloskundigen	Gelderland	Midden	Ruraal	Groepspraktijk	60%
Zaandam	Lavita	Noord-Holland	Midden	Urbaan	Groepspraktijk	38%
Zierikzee	Lena	Zeeland	Zuid	Urbaan+ruraal	Duo-praktijk	53%
Zwolle	Verloskundige Praktijk Zwolle	Overijssel	Midden	Urbaan+ruraal	Groepspraktijk	63%

¹ Percentage van alle cliënten dat minimaal 1 vragenlijst heeft ingevuld. Voorlopige cijfers dd 30-9-2010.

De hier beschreven gegevens zijn afkomstig van de Deliver-studie (Data EersteLijns Verloskunde, 2009-2010) naar de actuele kwaliteit, organisatie en toegankelijkheid van de verloskundige zorg. Het onderzoek is een initiatief van de AVAG en wordt uitgevoerd door EMGO+ in samenwerking met het NIVEL. De dataverzameling vond (voornamelijk) plaats in twintig verloskundigenpraktijken. Gegevens zijn verzameld op cliëntniveau (vragenlijsten, LVR data, zwangerschapskaartgegevens, video-opnames, focusgroepen), verloskundigeniveau (vragenlijsten, dagboek met werkgerelateerde activiteiten) en praktijkniveau (vragenlijst). (<http://www.deliver-studie.nl>)

deze praktijken zijn weergegeven in de tabel. Het zuiden van het land is iets ondervertegenwoordigd in de studie. Qua urbanisatiegraad en type praktijk zijn de deelnemende praktijken een goede afspiegeling van de nationale situatie (Hingstman L. Kenens RJ., 2009). De mediane grootte van de praktijken was 378 zorgeenheden in 2008, en varieerde van 100 tot 920 zorgeenheden.

Elke deelnemende praktijk ondertekende aan het begin van de studie, in 2009, een contract waarin zij aangaven in principe aan alle onderdelen van de studie mee te zullen werken. Echter, gedurende de studie bleek dit voor enkele praktijken toch niet haalbaar. Hierbij zal hebben meegespeeld dat op het moment van rekrutering van de praktijken nog niet alle studieonderdelen bekend waren. Over de basisdataverzameling waren wel duidelijke afspraken gemaakt. De belangrijkste werkzaamheden voor de verloskundigen hiervoor waren: gedurende een jaar alle cliënten informeren over de Deliverstudie en maandelijks een overzicht maken van nieuwe cliënten, gedurende een week een tijdregistratie bijhouden en eenmalig zelf een vragenlijst invullen. Daarnaast werden in de loop van 2010 zes praktijken gezocht waar video-opnames gemaakt konden worden van intakegesprekken en werd aan alle praktijken verzocht om ook vragenlijsten te laten invullen door verloskundigen en door cliënten en hun partners over prenatale screening. Hierdoor kostte de studie meer tijd dan de verloskundigen hadden verwacht.

Het grote aantal onderzoekers, dat verbonden is aan de Deliverstudie, maakte het soms ook lastig om de dataverzameling goed te coördineren. Zo bleek er verwarring te ontstaan bij de verloskundigen toen zij ongeveer tegelijkertijd drie vragenlijsten uit verschillende deelprojecten ontvingen, waardoor ze niet door hadden dat het

verschillende vragenlijsten betrof en zij (in eerste instantie) niet alle vragenlijsten invulden.

Inmiddels is de gegevensverzameling bijna afgerond en zijn er op allerlei manieren (vragenlijsten, interviews, focusgroepen, video-opnames, LVR-registratie) zeer veel nuttige gegevens verzameld in de twintig deelnemende praktijken. Het betreft multidisciplinaire gegevens over de praktijken, verloskundigen, samenwerkende zorgverleners, cliënten en hun partners. Een leerpunt voor vervolgstudies is om voorafgaand aan elke onderzoek zeer duidelijk in kaart te brengen wat er precies van wie wanneer verwacht wordt en hoeveel tijd dat kost. Dit maakt het voor deelnemers makkelijker zich aan het onderzoeksprotocol te houden, wat de kwaliteit van de dataverzameling ten goede zal komen. ■

Referenties

Hingstman L. Kenens RJ. Cijfers uit de registratie van verloskundigen, peiling 2009. NIVEL 2009).

Upgrade Your Future

Talmor is er voor eerstelijns zorgverleners die investeren in hoge kwaliteit van zorg. Graag vragen we je aandacht voor de volgende twee events:

De dag van de Assistent 2011

Verras je (praktijk)assistente met een dag waarop zij zich kan opladen en nieuwe energie en inzichten opdoen. Op de 'Dag van de assistent 2011' is er onderlinge uitwisseling, verwennerij en zijn er diverse vakinhoudelijke en creatieve workshops om uit te kiezen. Een originele en leerzame blijk van waardering voor het visitekaartje van je praktijk!

Transculturele Zorg

Zorg op maat voor de allochtone zwangere vraagt om aanvullende kennis en vaardigheden. Talmor organiseert daarom het seminar 'Transculturele zorg' vol nieuwe informatie en diverse workshops. Een nieuwe, leerzame benadering van culturele overeenkomsten en verschillen. Ook geschikt voor klinisch verloskundigen en assistenten!

Dag v/d Assistent: 15/2/11 (A'dam), 17/2/11 (Arnhem)
Transculturele zorg: 25/1/11 (Amsterdam)

Voor meer Informatie: kijk op www.talmor.nl of bel met Ruth Evers 06-24742472 of met Marije Zuidervaart tel: 06-50744612 Inschrijving via e-mail naar: info@talmor.nl